

Posudek pro inaugurační řízení Doc. Mgr. Petra JUZU, CSc., PhD.

Docent Peter Juza patří k první generaci politologů, která po roce 1989 na Slovensku a v Česku konstituovala daný obor. Jeho publikační, přednášková a v neposlední řadě i organizační práce se týká všech základních oblastí teorie politiky, především pak historie, politické filosofie, politické sociologie a mezinárodních vztahů. Pomáhal a stále ještě pomáhá v těchto oblastech politologie vymezit kategoriální síť i stanovit metody výzkumu, ale také prohloubit kulturu vědecké diskuse. Ve všech těchto rozměrech své pracovní aktivity dosahuje výsledků, které odpovídají obecným představám i formálním požadavkům na universitního profesora. Zároveň je nutné připomenout práci doc. Juzy v politických institucích, především v diplomatické službě Slovenské republiky, což využil nejen k rozšíření své odborné aktivity do zahraničí, ale také k obohacení teoretického poznání o nenahraditelnou praktickou zkušenost.

Vzhledem k velmi bohaté publikační činnosti doc. Petra Juzy je obtížné vybrat si příklad k charakteristice jeho odborného profilu. Pro oblast politologie je vhodné především připomenout vysokoškolskou učebnici *Politológia tretieho tisícročia* (2018). Seznámení s oborem se věnuje i *Malý politologický slovník* (1993) a práce *Faktory stability demokratických systémov* (1995). Ta předznamenala autorův průnik do oblasti politické filosofie a sociologie patrný především v monografii *Teoretické koncepcie demokracie – polyarchia* (1998). Tato práce vymezuje klasické pojetí demokracie, a to zvláště pomocí díla Platona, Aristotela, J. J. Rousseaua atd; definuje polyarchii v pojetí, které vyplývá z práce amerického politologa R. Dahla *Demokracie a její kritici*; hodnotí význam demokracie pro vývoj světového politického systému.

Monografie *Teoretické koncepcie demokracie – polyarchia* neukazuje pouze autorovu schopnost porozumění dané problematice. Na výběru tématu demokracie je patrný pro autora příznačný zájem o aktuální problémy společnosti, který je očividný i ve výběru dalších výzkumných témat, Volba Dahlovy knihy jako příkladu pak reprezentuje autorovu snahu věnovat se nejvýznamnějším dílům současnosti: Dahlovo pojetí demokracie a polyarchie představuje jeden ze současných vrcholů teorie demokracie i demokratického procesu. K tomuto tématu se doc. Peter Juza vrátil ve studiích *Theory of*

Polyarchy (2013), *Spravodlivosť, férovosť a polyarchia – výzvy pro 21. storočie* (2013) a *Otázka polyarchie* (2016).

V oblasti mezinárodních vzťahů je patrný přínos doc. Juzy v trojím rozměru. Především je to obecná teorie mezinárodní politiky. Toto autorovo zaměření reprezentuje především v Kazachstánu rusky vydaná kniha *Diplomacie: politologické, historické a právní aspekty* (*Дипломатия: политологические, исторические и правовые аспекты*, 2015), v ruštině vydaná studie věnované konzulárnímu právu: *Konzulární téma... úvod* (*Консульская тема... введение...*, 2003) a spoluautorství v Uzbekistánu vydané knize *Konzulární právo a konzulární praxe* (*Консульское право и консульская практика*, 2004).

Za druhé, mezi publikovanými pracemi doc. Juzy jsou studie týkající se historie diplomacie, jako *Z dejín ruskej diplomacie (vybrané osobnosti)* (2011). Zvláštní místo má studie *Koncept spravodlivosti v Kazašskom chanstve* (2016). V neposlední řadě je na jeho publikační činnosti o mezinárodních vztazích patrná regionální specializace, která se týká především Ruska a Střední Asie. V tomto případě se nejedná pouze o historii, ale také o návrat ke standardnímu politologickému výzkumu tamních současných institucí a procesů. Jedná se především o práci *Demokracia v Rusku* (1999) či studie *Historicko-civilizačný aspekt ruskej geopolitiky v 21. storočí* (2010). Svě zvláštní místo mezi publikacemi doc. Juzy má série prací *Terra incognita – o dnešnom Rusku a postsovietskom priestore...* (2001), *Terra Qazaqstan* (2017), *Terra O'zbekistan* (2017). Tomuto tématu se doc. Juza věnuje i v práci *Politické pohyby v Strednej Ázii* (2020), ale také ve studii *Koncept eurázijskej integrácie N. A. Nazarbajeva – geopolitické, historické a politologické východiska* (2016). Do této skupiny je možné přiřadit i monografii *Čína v súčasných medzinárodných vzťahoch* (2021), na které se Peter Juza podílel jako spoluautor.

Problematice slovenské zahraniční politiky je věnován příspěvek doc. Petra Juzy ve vědecké monografii *Pohľady na slovenskú politiku po roku 1989* (2016). Jako zvláštní a mimořádně záslužnou činnost lze pokládat publikování knih a statí v zahraničí o politických institucích Slovenska a slovenské zahraniční politice. Jako příklad lze uvést knihu *Dějiny Slovenska* (*Словакия Тарихи*, 2005,) vydanou v Uzbekistánu, na níž se doc. Juza podílel jako spoluautor.

Řada publikovaných prací doc. Juzy se týká specifických otázek, jako je sociální stát, energetická bezpečnost, terorismus či globalizace a slovenský národní zájem a podobně.

K akademickému profilu doc. Petra Juzy patří výrazná pedagogická aktivita nejen na slovenských vysokých školách, ale i v místech jeho diplomatického působení. S tím je spojena i jeho účast na vědeckých konferencích organizovaných nejen těmito pracovišti. Nadstandardní je i jeho popularizační práce v celé řadě tištěných i internetových novin a časopisů.

V souhrnu lze říci, že práce doc. Petra Juzy jsou originální; v případě oblastí, kde působil v diplomatických funkcích, jsou to práce ve slovenském a českém prostředí zcela ojedinělé. Jsou proto mimořádně cenné nejen z hlediska čisté teorie, ale také s ohledem na naléhavé potřeby politické praxe. Za významný rys osobnosti doc. Juzy je možné pokládat i fakt, že své široké výzkumné zaměření spojuje s konzistentním teoreticko-metodologickým přístupem, který se nezřekl humanistických principů a nepodléhá konjunkturálním výkyvům.

Z uvedených důvodů doporučuji Doc. Mgr. Petra Juza, CSc., PhD. jmenovat vysokoškolským profesorem ve vědním odboru politologie.

Prof. PhDr. Oskar Krejčí, CSc.
Institut globálních studií
Universita Jana Amose Komenského Praha

V Praze dne 2. června 2021